

ELS PRONOMS FEBLES

- Són monosíl·labs i àtons, altament no ho podrien ser.
- Se pronuncien formant bloc amb el verb que complementen.
- Se situen immediatament davant o darrere del verb.
- El conjunt que formen es pronuncia amb un únic accent tònic; el del verb.
- El pronom o pronoms que precedeixen el verb es pronuncien formant bloc amb el mot que tenen al davant o bé al verb.
- Els pronoms febles que usem en valencià són: em, et, es, el, la, els, les, en, ho, hi, li, ens i us.
- La majoria dels pronoms febles poden presentar fins a quatre formes distintes, segons la posició en relació al verb i la manera com s'hi enllacen.

POSICIÓ	USOS	FORMES	EXEMPLES	EXCEPCIONS
Davant del verb , quan no és ni imperatiu, ni gerundi, ni infinitiu.	Reforçades: són formes completes, sense apostrofació, que apareixen quan el verb comença per consonant.	Em, et, el, la, es, ens, us, els, les, en.	Em mira. La busque. Et conec.	La forma es es pot escriure se quan el verb comença amb el so "essa" (escrit s, c): Demà se cele-bra l'aniversari de Marta; L'equip de música se sent bé
	Elidides: són les formes que adopten els pronoms davant els verbs que comencen per vocal o per h. S'escriu la consonant seguida de l'apòstrof.	m', t', s', l', o la (quan la vocal inicial del verb és i o u àtones)	M' examines. S' obrin. L' escolta. La invita. La utilitza.	També es poden usar les formes planes davant del verb en algunes expressions: Tant me fa una cosa com l'altra; Tant se val.
Darrere del verb quan el verb es troba en imperatiu , gerundi o infinitiu .	Plenes: s'usen darrere de verbs que acaben en consonant o en vocal seguida de u . S'escriuen amb un guionet entre el verb i el pronom.	-me, -te, -se, -lo, -nos, -vos, -los, -les, -ne.	Has de buscar- me . Renteu- lo . Agafant- te .	
	Reduïdes: són formes apostrofades que s'usen quan el verb acaba en vocal. S'escriu l'apòstrof seguit de la consonant o consonants.	'm, 't, 'ns, 'l, 'ls, 's, 'n.	Mira' m . Lleva' t . Oblida' ns .	

Observacions:

En el cas de les **perífrasis verbals**, els pronoms s'han d'escriure tots davant o darrere de les perífrasis. Per exemple: **Em pots deixar** la guitarra? **Pots deixar-me** la guitarra? En aquest cas, el pronom s'escriu **em** davant la perífrasi pots deixar o s'escriu **-me** darrere de la mateixa perífrasi

	PERS.	CASOS	PRONOM	EXEMPLES
Complement directe (CD)	1a	En tots els casos	Em, ens (i variants)	Em pentine. Ens abracem Abracem-nos Mira'm.
	2a	En tots els casos	Et, us (i variants)	Et mire. Us observe. Puc veure't demà? Vol observar-vos.
	3a	CD precedit de l'article (el, la, els, les), un demostratiu (aquest, aquell, etc.) o un possessiu (el meu, la teua, etc.)	El, la, els, les (i variants)	Pentine el nen = El pentine Rente les pomes = Les rente Agafe el tren = L'agafe. Tens la carta = La tens?
		CD sense article, demostratiu o possessiu o precedit d'un indefinit o un quantificador.	En (i variants)	Menges ous = En menges Menja ous! = Menja'n Menges alguns ous = En menges alguns
		CD representat per un pronom neutre (açò, això, allò) o una frase que es pot substituir per açò, això, allò.	Ho	Vull això = Ho vull Ha dit que vingues = Ho ha dit Saps el que ha dit = Ho saps Deixa això! = Deixa-ho!
Complement indirecte (CI)	1a	En tots els casos	Em, ens (i variants)	Em pentine els cabells Mira'm els ulls Ens agafem les mans Agafem-nos les mans
	2a	En tots els casos	Et, us (i variants)	Et mire els ulls Us observe la piga Mira't la taca Observeu-vos les pigues
	3a	En tots els casos	Li, els (i variants)	Ha lligat la corbata al seu amic = Li ha lligat la corbata Vam donar una sorpresa als amics = Els vam donar una sorpresa
L'atribut (Atr) compl. obligatori dels verbs: ser, estar, semblar, parèixer	3a	Atribut definit (precedit d'article, demostratiu, possessiu)	El, la, els, les (i variants)	És el metge del poble = L'és Són aquestes companyes = Les són Sembren les reines = Les semblen
		Atribut indeterminat	Ho	Pareix noble = Ho pareix Està acabat = Ho està
Complement de Règim verbal (CRV)		Introduït per la preposició de	En (i variants)	No t'oblides de signar = No te n'oblides Sap de lleis = En sap
		Introduït per qualsevol altra preposició	Hi	Estic d'acord amb tu = Hi estic d'acord Has de pensar en els estudis = Has de pensar-hi
Complement circumstancial de lloc (CCLL)		Introduït per la preposició de	En (i variants)	Ve de Roma = En ve
		Introduït per qualsevol altra preposició o sense preposició	Hi	Va a Munich = Hi va Dorm sobre la taula = Hi dorm
Complement circumstancial de mode i altres CC		Amb qualsevol preposició, fins i tot amb de, o sense preposició	Hi	Actua deliberadament = Hi actua Camina recte = Hi camina Mira de reüll = Hi mira
Complement Predicatiu		Amb el verb fer-se "transformació" o introduït per: tornar-se, posar-se, trobar-se, presentar-se, anar, acabar, romandre, etc.	Hi	Descansa tranquil = Hi descansa Es troba preparat = S'hi troba
		Amb els verbs factius: fer-se "passar a formar part, elegir, nomenar, designar.	En	Em dic Albert = Me'n dic S'ha fet del Madrid = Se n'ha fet

Complement del nom (CN)	Modifica un CD o un atribut i indica possessió o pertinença. Introduït per la preposició de.	En	La botella és plena de vi = La botella n'és plena És una prova del crim N'és una prova
--------------------------------	--	-----------	---

★ **Observacions:**

- **Altres usos del pronom En.**

En	Acompanya verbs pronominals que tenen associada una idea de moviment. En ací no fa de pronom, sinó que ha quedat com a partícula adjunta al verb: anar-se'n, tornar-se'n, pujar-se'n, eixir-se'n, etc	Me'n vaig Han dit que se'n tornen després No te'n pugues a l'arbre
	Col·loquialment, substitueix els qualificatius amb èmfasi	Que n'és de burro Que n'ets de ximple!
	Acompanyant el verb dir, quan aquest introdueix un matis d'inseguretat, d'ambigüïtat	És allò que en diríem una persona culta
	Acompnyant el verb portar, quan s'usa per a fer compte	Set i set, catorze, i en porte una

- **Altres usos del pronom Hi.**

Hi	Acompanya el verb haver com a impersonal (haver-hi)	Hi havia tres persones.
	Acompanya el verb veure i altres verbs de percepció (sentir-hi, filar-hi, llucar-hi, clissar-hi) quan s'utilitzen com a transitius	No hi sent gens bé. Sense ulleres, no m'hi veig
	Certes locucions, o ha quedat lexicalitzat	No s'hi val; Ara no hi caic; No hi fa res; No t'hi capfiques, No t'hi atabales,

El quadre complet dels pronoms febles existents és el següent:

		Davant del verb		Darrere del verb (només en imperatiu, gerundi o infinitiu)		FUNCIÓ
		REFORÇADES	ELIDIDES	PLENES	REDUÏDES	
Primera persona	Singular	em	m'	-me	'm	CD i CI
	Plural	ens	ens	-nos	'ns	
Segona persona	Singular	et	t'	-te	't	
	Plural	us, vos	us, vos	-vos	-us, -vos	
Tercera persona	Singular	el, la	l', l'	-lo, -la	'l, -la	CD i Atr
	Plural	els, les	els, les	-los, -les	'ls, -les	
	Singular	li	li	-li	-li	CI
	Plural	els	els	-los	-ls	
	Neutre	ho	ho	-ho	-ho	
Sing/plur	es	s'	-se	's	Reflexiu	
Pronoms adverbials	en		n'	-ne	'n	CC, C Pred, CRV i altres
	hi		hi	-hi	-hi	

Combinació de dos pronoms febles

Ordre de col·locació

Ordre de col·locació dels pronoms febles quan es combinen					
Reflexiu	2a Persona	1a Persona	3a Persona		
CI / CD			CI	CD i Atr	C Adverbials
Es	Et	Em	Li	El, la	En, hi
	Us	Ens	Els	Els, les	
				Ho, en	

Regles per combinar els pronoms febles.

Regles		Exemples
1. El grup de pronoms van tots junts acompanyant el verb, ja siga al davant o al darrere	Van tots darre en les formes d'infinitiu, gerundi i imperatiu	No sap donar-li-la Demanat-los-la acabarem abans Poseu-vos-el
	Els pronoms van davant o darrere, indistintament, en les perfrasis verbals	Vaig donar-li-la / Li la vaig donar Vull agrair-li-ho / Li ho vull agrair
	Els pronoms van davant del verb obligatòriament en la resta de formes	Li la done; Me l'agafes, Te l'has enduta?, Me la duràs?
2. L'apòstrof va tan a la dreta com es puga. Quan dos pronoms entren en contacte, el primer manté la forma plena, emntre que el segon pre la forma elidida, plena o reduïda.		Me l'ha perdut. I no Me'l ha perdut. Se n'ha anat. I no Se'n ha anat.
3. Recorda que ho, hi, les, li no canvien de forma; són invariables, encara que es combinen amb altres pronoms		T'ho menges; L'hi dones; Doneu-los-les; Lleveu-li-les.
4. Darrer del verb, quan el primer pronom acaba en -s, el segon adopta la forma reforçada (el, els, en, etc)		El cotxe, volia pintar-vos-el. Vol tornar-nos-en, de diners.
5. En l'oració, l'ordre lògic és primer un CD i després un CI: Regale l'anell (CD) a Laura (CI). Però quan substituïm els complements per pronoms febles, el seu ordre s'inverteix. Primer el CI i després el CD: Li'l regale.		

★ Observacions

- Les combinacions de tres o més pronoms són poc freqüents. Per exemple: **Me l'hi** venen: **em** venen **el rellotge a la parada**; **posa'm** la matrícula **al darrere del cotxe**; **Se te l'hi** enduu: **Se t'**enduu el cotxe al garatge.
- No es poden combinar dos pronoms idèntics, excepte en el cad de **els** (CI) + **els** (CD). Per exemple: **Els els** done, els regals a ells.